

Labklājības ministrija

Sociālais dienests – nozīmīgs stūrakmens veiksmīgas un atbalstošas pašvaldības attīstībā

Ilze Skrodele-Dubrovka
Metodiskās vadības un kontroles departamenta direktore
2020.gada 20.oktobrī

Labklājības ministrija

Sociālais darbs

Sociālais darbs ir praksē balstīta profesija un akadēmiska disciplīna, kas veicina sociālās pārmaiņas un attīstību, sociālo saliedētību un iespēju radīšanu patstāvīgai funkcionēšanai sabiedrībā. Sociālā darba centrā ir sociālā taisnīguma principi, cilvēktiesību ievērošana, kolektīvā atbildība un cieņa pret dažādību. Balstoties uz sociālā darba teorijām, sociālajām un humanitārajām zinātnēm un sabiedrības sociālajām vajadzībām, sociālais darbs iesaista cilvēkus un struktūras, lai risinātu dzīves problēmas un veicinātu labklājību." /Starptautiskā sociālā darba definīcija, pieņemta Melburnā, 2014. gadā (*IASSW un IFSW*)/

sociālais darbs — profesionāla darbība, lai palīdzētu personām, ģimenēm, personu grupām un sabiedrībai kopumā veicināt vai atjaunot savu spēju sociāli funkcionēt, kā arī radīt šai funkcionēšanai labvēlīgus apstākļus (*Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums, 1.pants*)

Jaunajā Pašvaldības likumprojektā pie autonomajām funkcijām tiek piedāvāta šāda redakcija: «nodrošināt iedzīvotājiem profesionālu atbalstu sociālo problēmu risināšanā, iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus (sociālā darba, sociālās aprūpes vai sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā vai institūcijā)»

Labklājības ministrija

Sociālais darbs

- **Sociālais darbs dzīves vietā (sociālais dienests pašvaldībā)**
- **Sociālais darbs citā sociālajā pakalpojumā**
- **Sociālais darbs citā nozarē/institūcijā – skolā, slimnīcā, ieslodzījuma vietā u.c.**

Labklājības ministrija

Pēc ATR tiek saglabāti sociālā dienesta uzdevumi (I)

- **veikt sociālo darbu ar personām, ģimenēm un personu grupām;**
- **informēt iedzīvotājus par sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību;**
- **sniegt sociālos pakalpojumus vai organizēt to sniegšanu ģimenēm ar bērniem, kurās ir bērna attīstībai nelabvēlīgi apstākļi, audžuģimenēm, aizbildņiem, personām, kuras aprūpē kādu no ģimenes locekļiem, invalīdiem, pensijas vecuma personām, personām ar garīga rakstura traucējumiem un citām personu grupām, kurām tas nepieciešams;**
- **novērtēt klientu vajadzības, materiālos un personiskos (motivācija, nepieciešamās zināšanas un prasmes, izglītība, profesija u.c.) resursus un sociālā atbalsta sistēmu;**
- **sniegt sociālo palīdzību;**
- **noteikt klienta līdzdarbības pienākumus, vienojoties ar viņu par veicamajiem pasākumiem;**

Labklājības ministrija

Pēc ATR tiek saglabāti sociālā dienesta uzdevumi (II)

- **administrēt pašvaldības budžeta līdzekļus, kas novirzīti sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanai;**
- **novērtēt sociālā dienesta administrēto un pašvaldības finansēto sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības kvalitāti;**
- **veikt sociālās vides izpēti, noteikt problēmas, kā arī piedalīties pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu, pašvaldības politikas plānošanas dokumentu un institūcijas vadības dokumentu izstrādē sociālā dienesta kompetences jomā**

Obligāti nodrošināmais
p/v administratīvajā
teritorijā, pieejamība
ikvienam

Nodrošināmais, lai
iedzīvotājs sociāli
funkcionētu p/v
administratīvajā
teritorijā

Nodrošināms, lai
veicinātu sociālo
iekļaušanos p/v
administratīvajā
teritorijā

**Sociālais darbs ar indivīdiem un
ģimenēm ar bērniem**
(soc.darbs dzīvesvietā – Sociālais dienests)

**Sociālais darbs ar dažādām mērķa
grupām:**

- SD ar ģimenēm ar bērniem
- SD ar vardarbībā cietušām personām
- SD ar atkarības problēmām

**Sociālais darbs ar grupu un ar
dažādām mērķa grupām:**

- SD ar personām ar GRT
- SD ar senioriem
- SD ar jauniešiem u.c.

Sociālais darbs kopienā

(iedzīvotāju soc. vajadzību izpēte, analīze,
pakalpojumu plānošana)

Sociālais darbs ar gadījumu/psihosociālais
darbs (case work)
Sociālā gadījuma vadīšana (case management)
Krīžu intervence

Metodikas sociālajam darbam ar dažādām
mērķa grupām – padziļinātas par katru
metodiku (*šobrīd tiek nodrošināts LM ESF
projekta «Profesionāla sociālā darba
attīstība pašvaldībās»*)

Labklājības ministrija

Sociālā dienesta struktūra un pieejamība

- ❖ **Sociālā darba nodaļa** (sd ar ģimenēm ar bērniem, sd ar vardarbībā cietušām personām, sd ar atkarīgām personām u.c. mērķa grupām)
- ❖ **Sociālo pakalpojumu nodaļa**
- ❖ **Sociālās palīdzības nodaļa**
- ❖ **Administrācijas nodaļa** (juridiskā daļa, grāmatvedība, personālspeciālisti, lietvedība u.c.)

LM plāno pārskatīt nepieciešamo sociālā darba speciālistu skaita normas, lai nodrošinātu kvalitatīvu sociālo darbu

- ▶ Vadīt sociālo gadījumu; sociālā darbs ar indivīdiem (X klientu lietām)
- ▶ sociālais darbs ar ģimeni ar bērniem (līdz Y klientu lietām)

Īpaši svarīgi attiecībā uz sociālo darbinieku pieejamību – iedzīvotājiem ir jābūt iespējai saņemt sociālā darbinieka konsultācijas un atbalstu ikvienā novada/pašvaldības teritoriālajā vienībā!